

EEN ZONNEPARK BIJ WOUDSEND UITGANGSPUNTEN & VOORWAARDEN

Idoarp | si | wurki

Sybrand Frietema

sociale innovatie

© 2022 cc-by nc nd

OPBRENGST

WAT WE AL BESPROKEN HEBBEN OP 15 JUNI

Rode Draad Sinnetafel:

- Uit het zicht
- Combinatie andere functies /meervoudige toepassing
- Opbrengst dorp, profiteren van de opbrengsten
- Voordelen boeren: wat levert het op? Tweede tak bedrijfsvoering? Stikstofreductie
- Opslag (H₂, elektrisch en thermisch)

Nadenken over vormgeving:

- Rietkraag (economische waarde/grote vraag naar), nat gebied, waterberging, bos eromheen, op dijken, buffer naar Natura 2000-gebieden, plas-dras.
- Ruimte voor biodiversiteit door te verspreiden, meerdere kleine velden
- Wandelpaden, fietspaden, bijvoorbeeld langs het meer kunnen wandelen/fietsen?

1. VORMGEVING EN INVULLING VAN GEBIED

OPTIES UITGANGSPUNTEN & VOORWAARDEN

Uit het zicht: Groen- en rietbuffers

Meervoudig gebruik: biodiversiteit, natuurtuin

Voorbeelden: energietuinen en natuurinclusief ontwerpen/ 6 processtappen, FMF.

Ruimte voor weidevogels

Ruimte voor agrarische functies

Wateropslag, plasdras, natuurlijke vegetatie, riet, waterpeil verhogen, minder Co2 uitstoot

Recreatie: wandelpaden, fietspaden

Vormgeving panelen: hoogte/draaiend, etc.

Inschakelen landschapsarchitecten

Plaatje verwijderd
wegens rechten

2. EXPLOITATIE EN OPBRENGSTEN

OPTIES UITGANGSPUNTEN & VOORWAARDEN

Economisch en financieel:

- Haalbare businesscase VS. inpassing
- Exploitatie door en opbrengsten voor de omgeving (omwonenden, Woudsend e.o.)
- Participatieplan met 50% eigendom omgeving OF omgevingsfonds voor opbrengsten voor het dorp e.o.
- (ontwikkeling) energieopslag: batterijen, accu's
- mogelijk positieve business case door koppeling aan windenergie/oplaadstation/waterstofproductie

Overige positieve effecten voor de omgeving:

- communicatie - verduurzaming met 'zon op dak'
- energielevering omgeving - eigen label bij EvO
- netcongestie - verhelpen door grotere aanpak

Plaatje verwijderd
wegens rechten

3. VRAAGTEKENS

GAAN WE UITZOEKEN

- Zon op landbouwgrond nu niet mogelijk (provincie, SWF) —> politiek aan zet
 - Voorwaarden gemeente/provincie: voor dorp max. 5 ha. (geen haalbare case?!)
 - liefst aansluitend op (stedelijke) kern
- Aantal opties alleen mogelijk bij grotere oppervlakten (panelen + directe omgeving)
 - Stroomnet zit 'op slot'
 - Bij grotere omvang/bredere bestemming (regio) bespreken met 'Sinneteam' provincie.
-
-
-

VOORBEELDEN

MEER DAN ZONNEPANELEN ALLEEN

Plaatjes verwijderd
wegens rechten

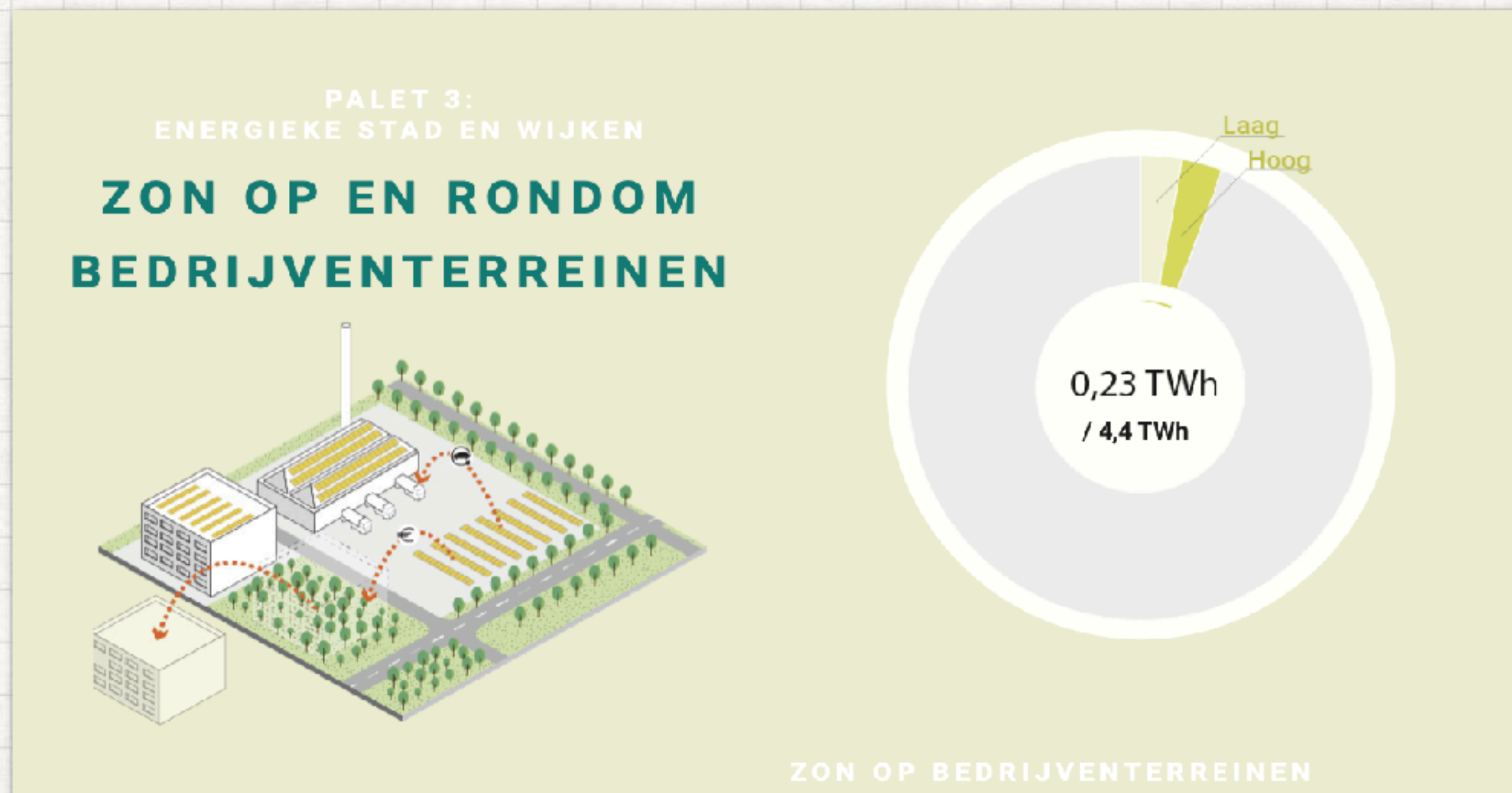
INSPIRATIE

DE FRYSKE ENERGIE WAAIER

DE FRYSKE ENERGIE WAAIER

OPTIE 0 ZON IN DORPSRAND ONTWIKKELING

FRANEKER DE DIE

Plaatje verwijderd
wegens rechten

OPTIE 1 ZON IN DORPSRAND ONTWIKKELING

COTHEN

30.000 ; KLEIN GROEN STROOKJE

Plaatje verwijderd
wegens rechten

OPTIE 2

ZON MET AANPAK VEENKLINK

OPTIE 3

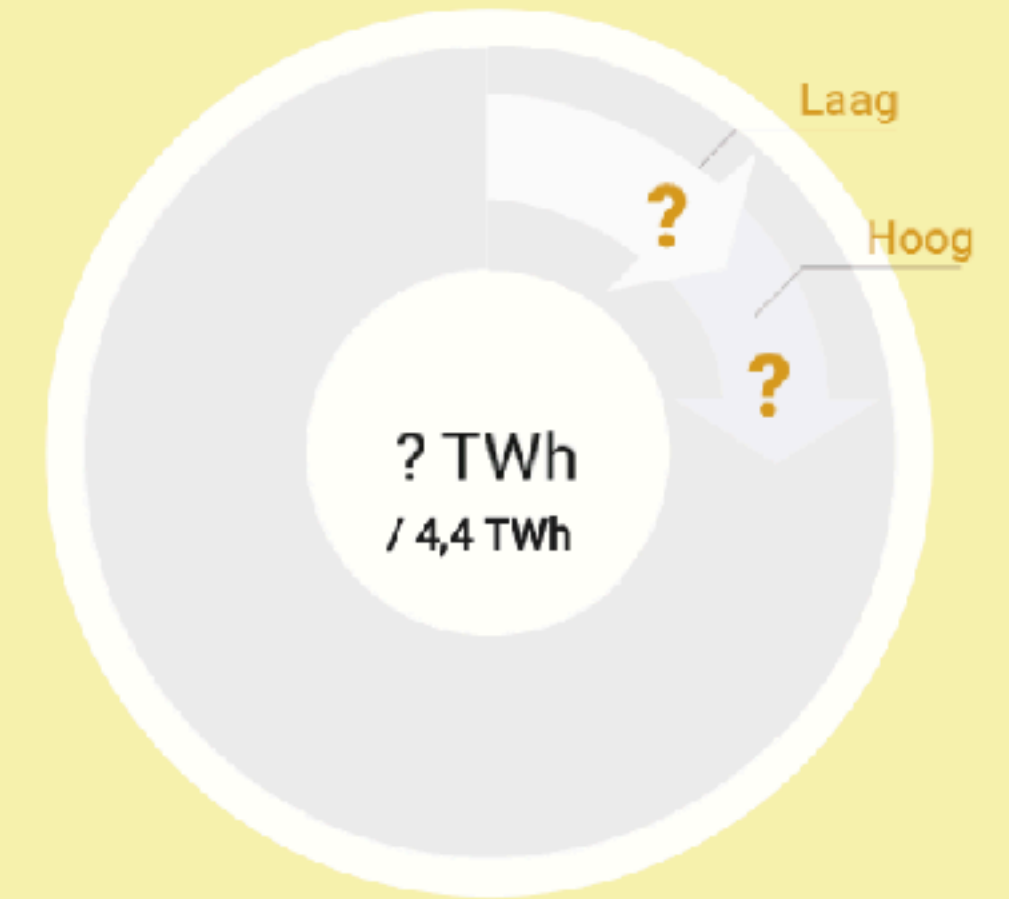
ZON MET

AANPAK

NATUURBUFFER

PALET 4:
GEBIEDSGERICHT KEUZES MAKEN

ZON MET AANPAK NATUURBUFFER

ZON MET AANPAK NATUURBUFFER

OPTIE 4

ZON OP OUDE GASWINLOCATIES

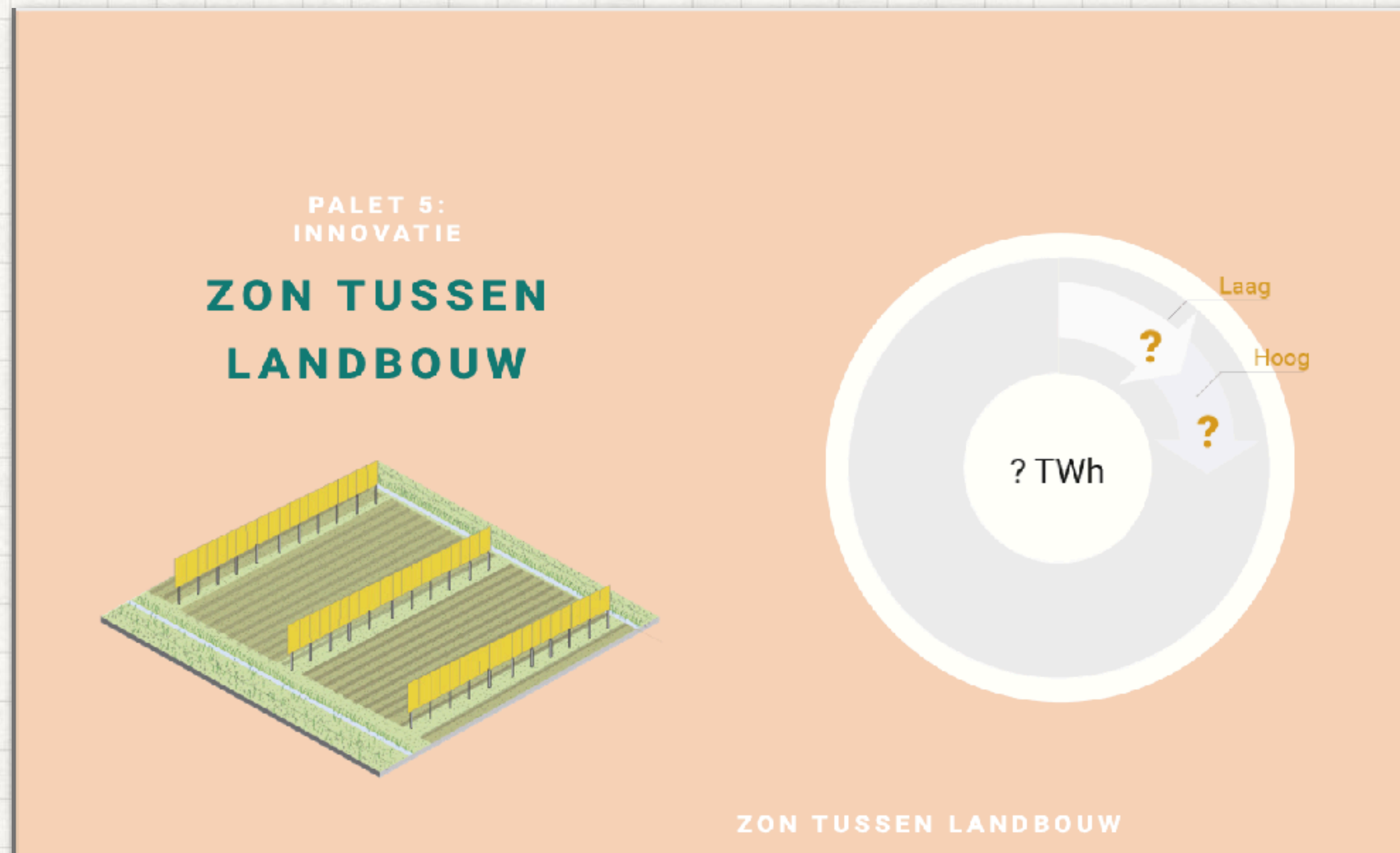

OPLADEN AUTO OP CARPOOLPLEK

Bron: google maps, 2022

OPTIE 5 ZON TUSSEN LANDBOUW

'GEMENGD' BEDRIJF

GRAS, AKKERBOUW, ENERGIE

Plaatje verwijderd
wegens rechten

OPTIE 6

ZON MET UITBREIDING BOEZEMWATER

PALET 5:
INNOVATIE

ZON MET UITBREIDING BOEZEMWATER

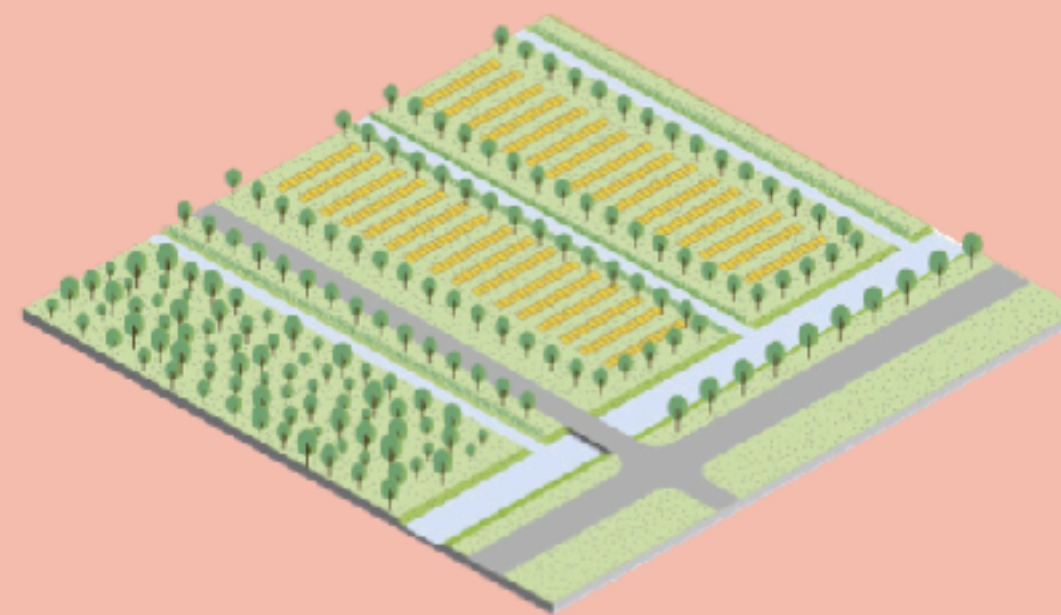
? TWh

Laag
Hoog

ZON MET UITBREIDING BOEZEMWATER

OPTIE 7 MONO- FUNCTIONELE ZONNEVELDEN

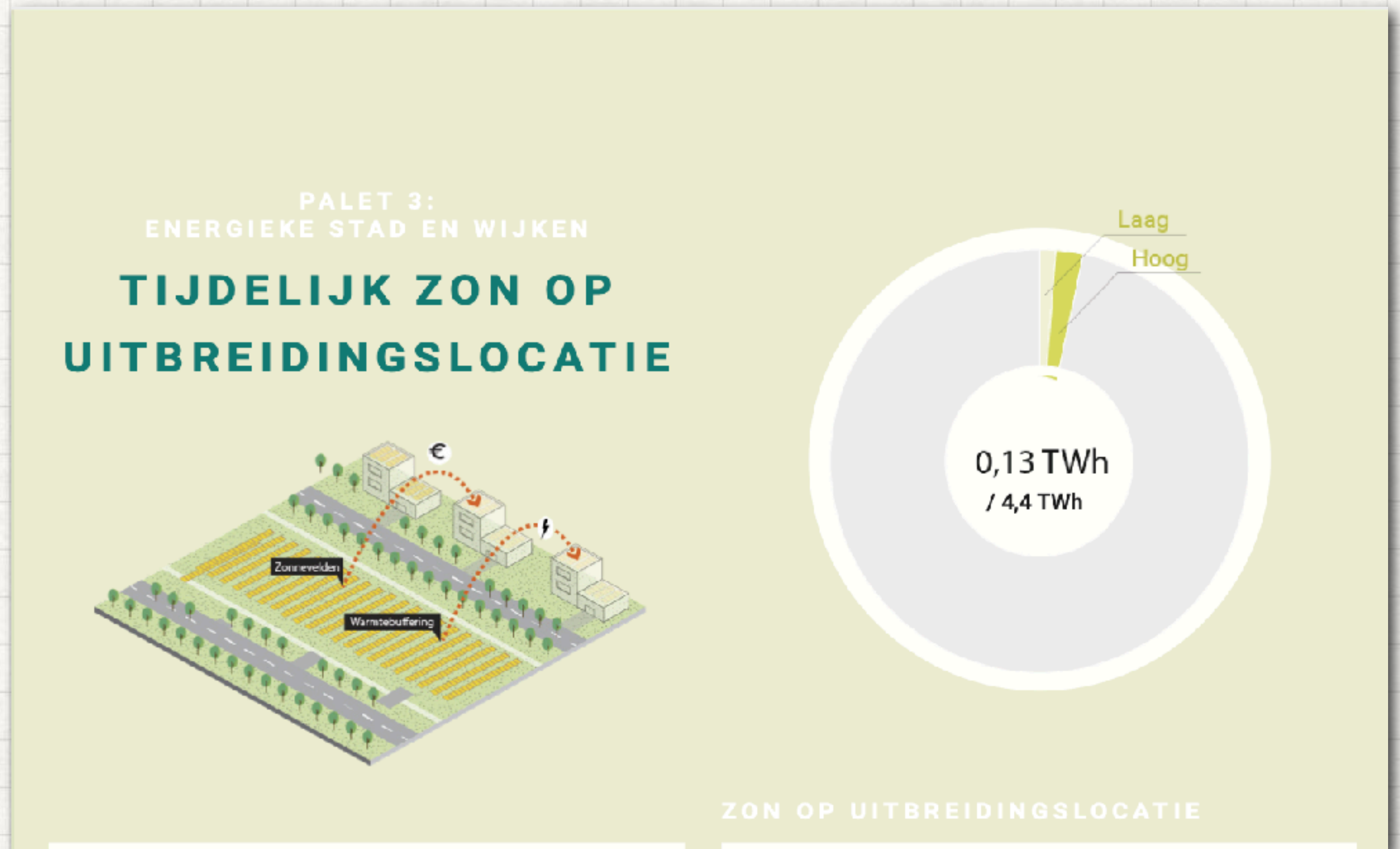
PALET 6:
SELECTIEF EN ZORGVULDIG
**MONOFUNCTIONELE
ZONNEVELDEN**

MONOFUNCTIONELE ZONNEVELDEN

OPTIE 8

TIJDELIJK ZON OP UITBREIDINGS- LOCATIES

50% VAN EEN ZONNEPARK VOOR HET DORP

WAAROM ZOU EEN DORP EEN ZONNEPARK (OF DORPSMOLEN) WILLEN?

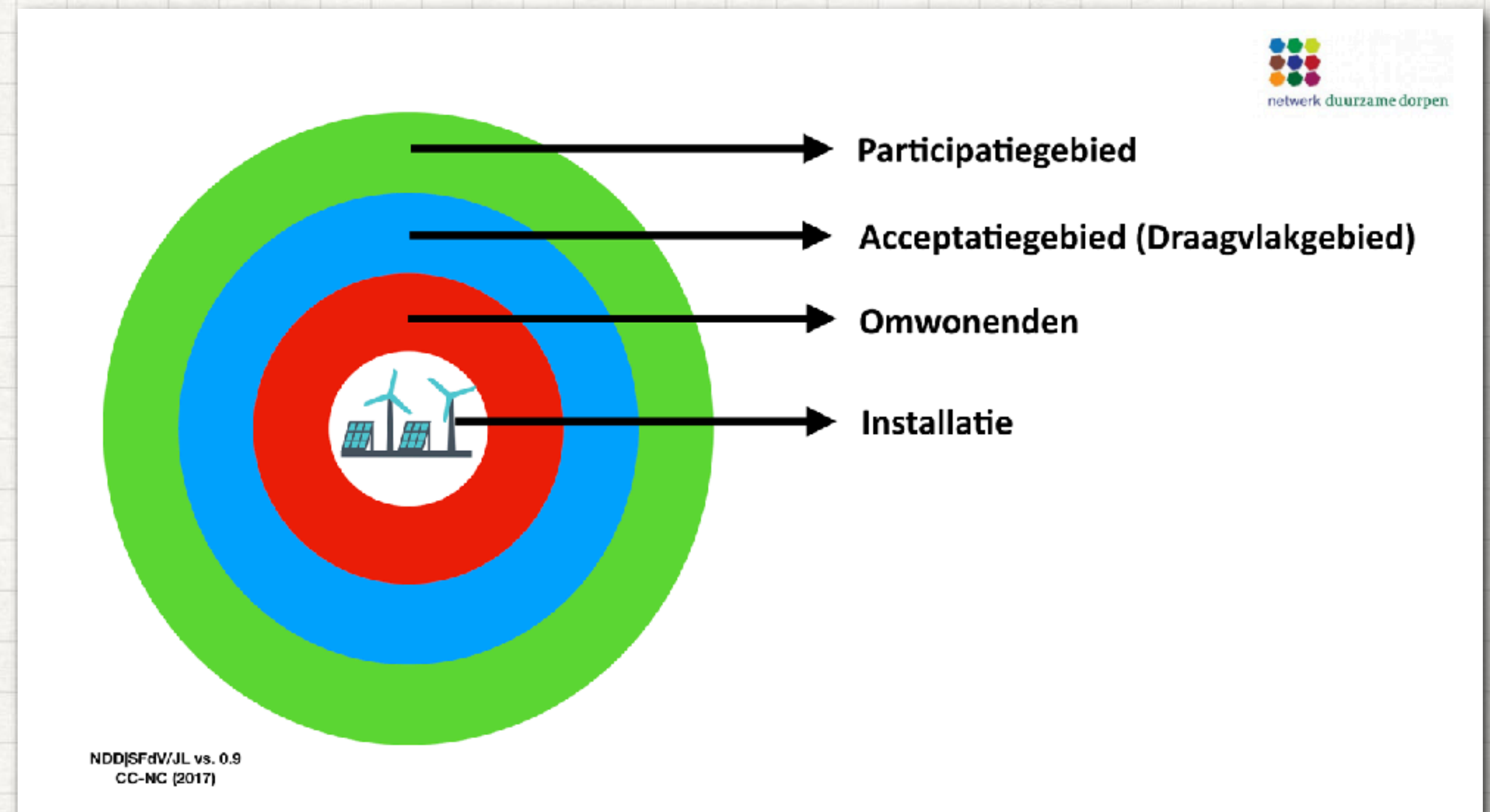
- Een zonnepark levert lokaal duurzame stroom
- Een zonnepark kan* afnemers elektriciteit goedkoper/tegen een vast bedrag laten afnemen
- Een zonnepark kan profijtelijk zijn - voor de eigenaar en/of voor de omgeving
- Een zonnepark is tijdelijk; het ligt er waarschijnlijk 25 tot 30 jaar
- Een zonnepark kan samen met andere functies samengaan (vuilnisbelt, zandwinput, parkeerplaats, agrarisch)
- Een zonnepark kan de duurzame ontwikkeling van het dorp een boost geven

ACCEPTATIE & PARTICIPATIE

VOORBEELD - LUSTEN-LASTEN MODEL BIJ EEN ZONNEPARK

Verschillende cirkels rond een zonnepark:

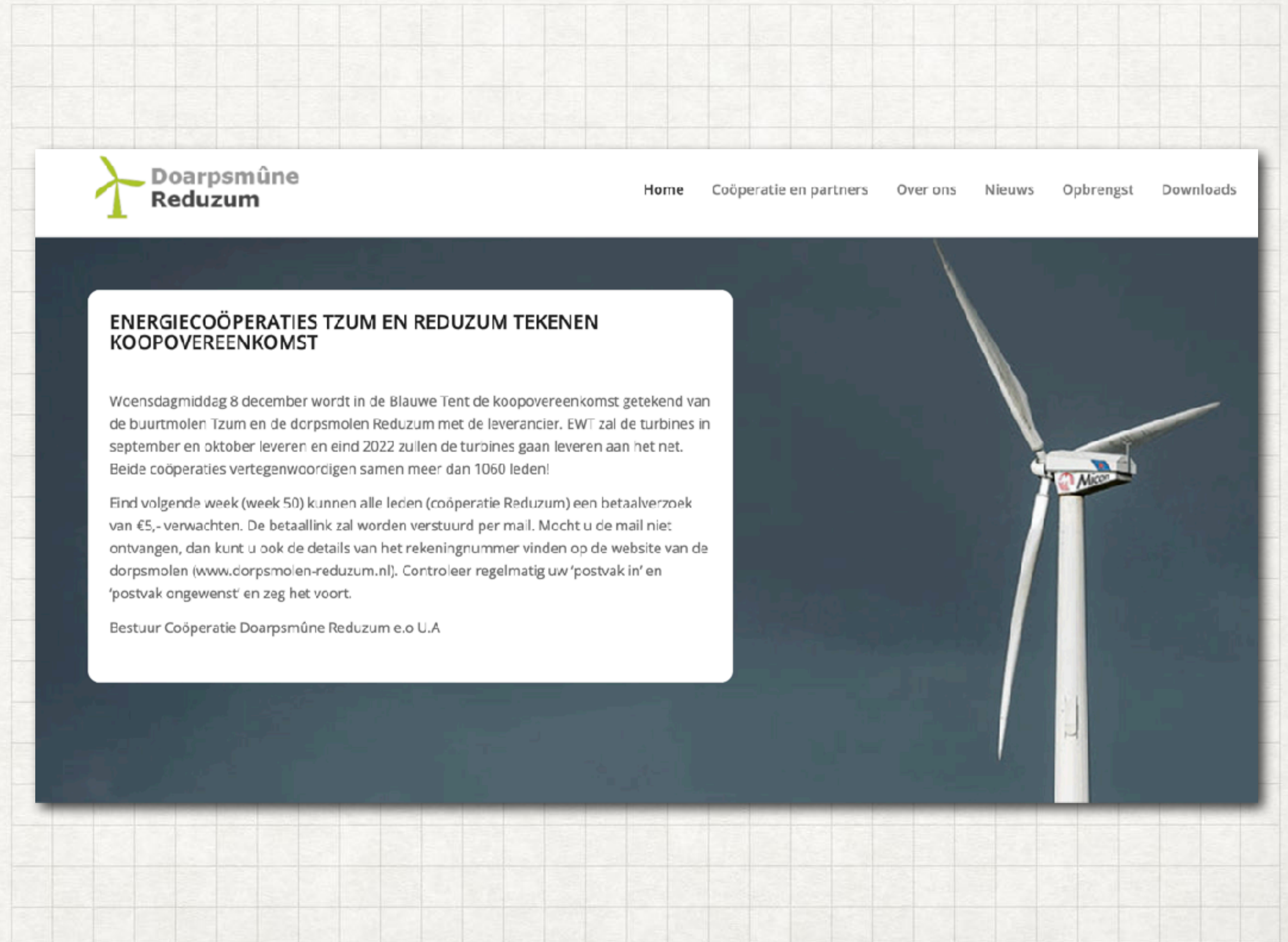
- Omwonenden - rechten volgens huidige wet- en regelgeving
- Acceptatiegebied - vastgesteld door gemeente; hierin moet de acceptatie (draagvlak) vastgesteld worden
- Participatiegebied - vastgesteld door initiatiefnemer

DORPSMOLENS

STICHTING EIGENAAR; DOELSTELLING LEEFBAARHEID DORP

- initiatief vanuit dorpsorganisaties
- vaak zorgvuldig draagvlakproces; zeer grote acceptatie vastgesteld met ruimte 'consent'
- van oudsher bekend; voorbeeld voor heel Nederland
- participatie tegenwoordig geregeld in coöperatie
- beleid staat nieuwe dorpsmolens niet toe

The screenshot shows the website for 'Doarpsmûne Reduzum'. The header includes the logo (a green wind turbine icon) and the name 'Doarpsmûne Reduzum'. Navigation links are: Home, Coöperatie en partners, Over ons, Nieuws, Opbrengst, Downloads. The main content area has a dark blue background with a white text box containing the following text:

ENERGIECOÖPERATIES TZUM EN REDUZUM TEKENEN KOOPOVEREENKOMST

Wcensdagnmiddag 8 december wordt in de Blauwe Tent de koopovereenkomst getekend van de buurtmolen Tzum en de dorpsmolen Reduzum met de leverancier. EWT zal de turbines in september en oktober leveren en eind 2022 zullen de turbines gaan leveren aan het net. Beide coöperaties vertegenwoordigen samen meer dan 1060 leden!

Eind volgende week (week 50) kunnen alle leden (coöperatie Reduzum) een betaalverzoek van €5,- verwachten. De betaallink zal worden verstuurd per mail. Mocht u de mail niet ontvangen, dan kunt u ook de details van het rekeningnummer vinden op de website van de dorpsmolen (www.dorpsmolen-reduzum.nl). Controleer regelmatig uw 'postvak in' en 'postvak ongewenst' en zeg het voort.

Bestuur Coöperatie Doarpsmûne Reduzum e.o U.A

WINDPARK FRYSLÂN

OMGEVINGSFONDS

- omgevingsfonds is veel gebruikt middel bij windparken
- zou ook ingezet kunnen worden bij (grotere) zonneparken
- van te voren vastleggen
- bedragen kunnen behoorlijk zijn voor kleinere gemeenschappen

The screenshot shows the website for Windpark Fryslân. The header includes a navigation menu with links: Home, Project, Omgeving, Procedure, Participatie, Duurzame energie, Over ons, Nieuws, and Contact. The logo for Windpark Fryslân is visible, featuring a stylized wind turbine and the text 'windpark Fryslân'. Below the header, there is a large banner image of a wind turbine on a body of water. The main content area is titled 'Nieuws' and contains a 'Recent nieuws' section. The first news item is dated 21 november 2018 and is titled 'Omgevingsfonds Windpark Fryslân: € 14,5 miljoen'. The text below the title states: 'Bijdrage aan omwonenden valt fors hoger uit Omgevingsfonds Windpark Fryslân: € 14,5 miljoen'. A second paragraph follows: 'Het Omgevingsfonds van Windpark Fryslân wordt fors groter dan tot nu toe werd gedacht. Het fonds ontvangt 20 jaar lang jaarlijks een bedrag van ongeveer 720.000 euro van Windpark Fryslân B.V. Dat is 45% meer dan tot nu toe werd gecommuniceerd. Het op te richten omgevingsfonds zal gedurende de hele looptijd van haar bestaan 14,5 miljoen euro bijdragen aan regionale en lokale projecten. De eerste donatie van het windpark aan het fonds geschiedt in de tweede helft van 2021 als alle turbines operationeel zijn.'

WIRDUM

80 VOETBAL VELDEN ROND EEN DORP

- Twee voorstellen van commerciële partijen voor grote parken
- Dorp niet geïnformeerd of betrokken
- Bewoners in opstand
- Project niet doorgegaan
- Dorp deed later enquête: meerderheid voor middelgrote dorpsmolen

PLANNEN VOOR ZONNEPARK VAN 41 HECTARE STUIT OP FIKSE WEERSTAND IN WIRDUM

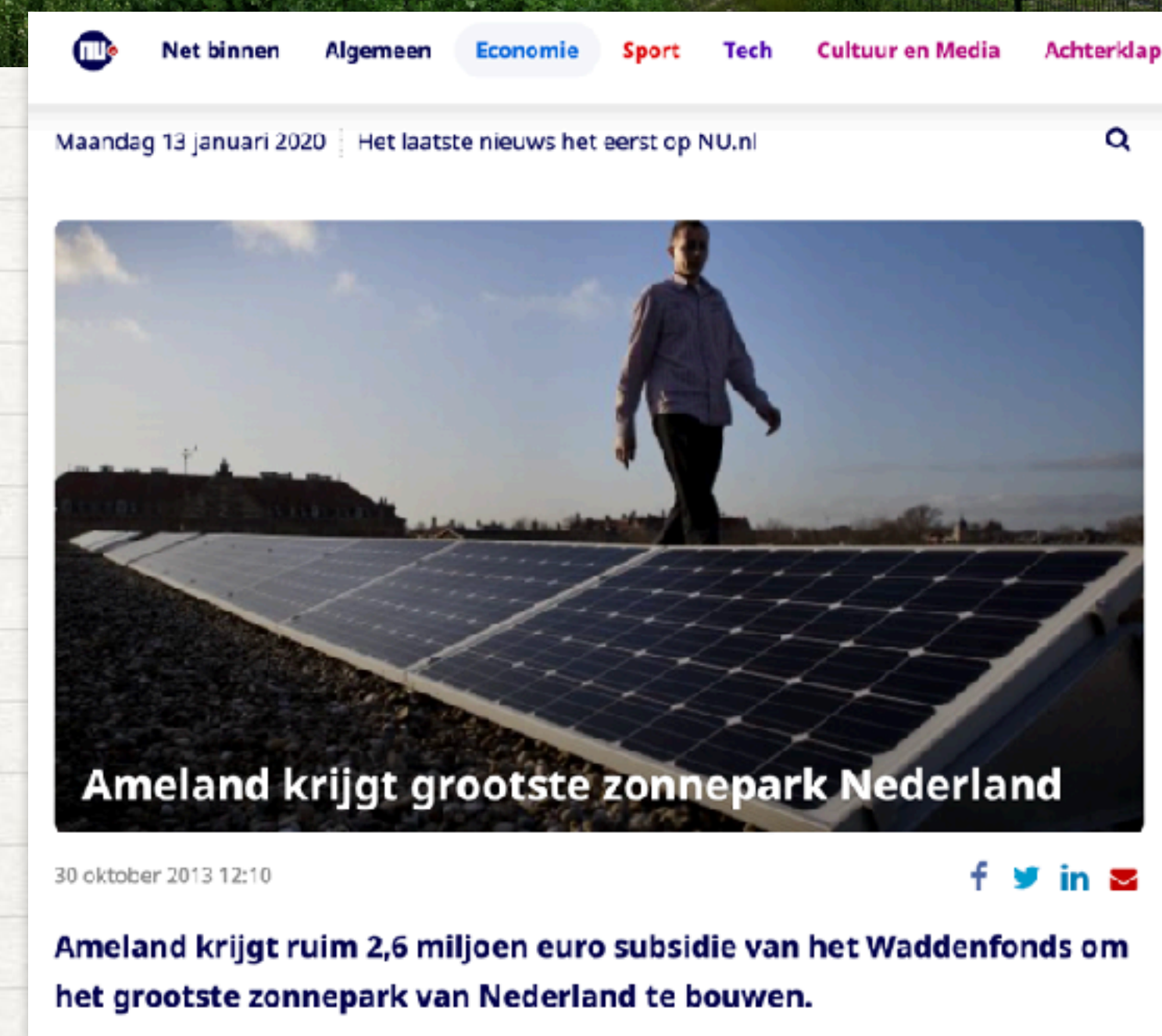

Kronos Solar heeft tussen Werpsterhoek en de Wirdumer sportvelden een optie genomen op 41 hectare weiland. De in het Duitse München gevestigde projectontwikkelaar wil daar straks 25 jaar lang op grote schaal zonnestroom te kunnen opwekken. Een verzoek om planologische medewerking ligt nu bij de gemeente.

ZONNEPARK AMELAND

SAMENWERKING MET GEMEENTE

- was even grootste park van Nederland
- samenwerking tussen
 - gemeente
 - energiebedrijf Eneco
 - lokale coöperatie AEC
- particulieren investeren mee

ZONNEPARK GARYP LEVERT LOKALE STROOM

27.000 PANELEN OP EEN OUDE VUILSTORT

- van het dorp; voor het dorp
- begonnen met dorpsvisie; lokale coöperatie maakt plan
- geheel gefinancierd door fondsen en banken
- stroom gaat naar de burgers en bedrijven in Garyp via eigen energiebedrijf Energie van Ons
- rol gemeente: vriendelijke leges en afname duurzame stroom

ZONNEPARK DE STROOMTUIN - IJLST

GEMEENTE SWF GAF DE RUIMTE - STAD BESLIST ZELF OVER PLAN

- rol gemeente - SWF legt vooraf beleid vast voor pilot 'Mienshipsenergie'
- gemeente SWF stelt acceptatie vast (75% consent)
- initiatief van onderop - coöperatie
- zorgvuldig draagvlakproces; zeer grote acceptatie vastgesteld
- participatie - binnen paar dagen 127 burgers & bedrijven

een soort volkstuin, maar dan voor stroom

Stroom is de voeding van de toekomst. Die voeding kunnen we zelf verbouwen met onze Stroomtuin. We organiseren het als een volkstuin. Met een organisatie van vrijwilligers in een **coöperatie zonder winstoogmerk**. Alleen oogsten we geen groente, maar stroom.

En het mooiste is: we zaaien eenmalig (zonnepanelen) en gaan vervolgens minstens **15 jaar oogsten**. Da's pas slim boeren.

WAT IS LOKAAL EIGENDOM?

EN WAAR KOMT HET VANDAAN?

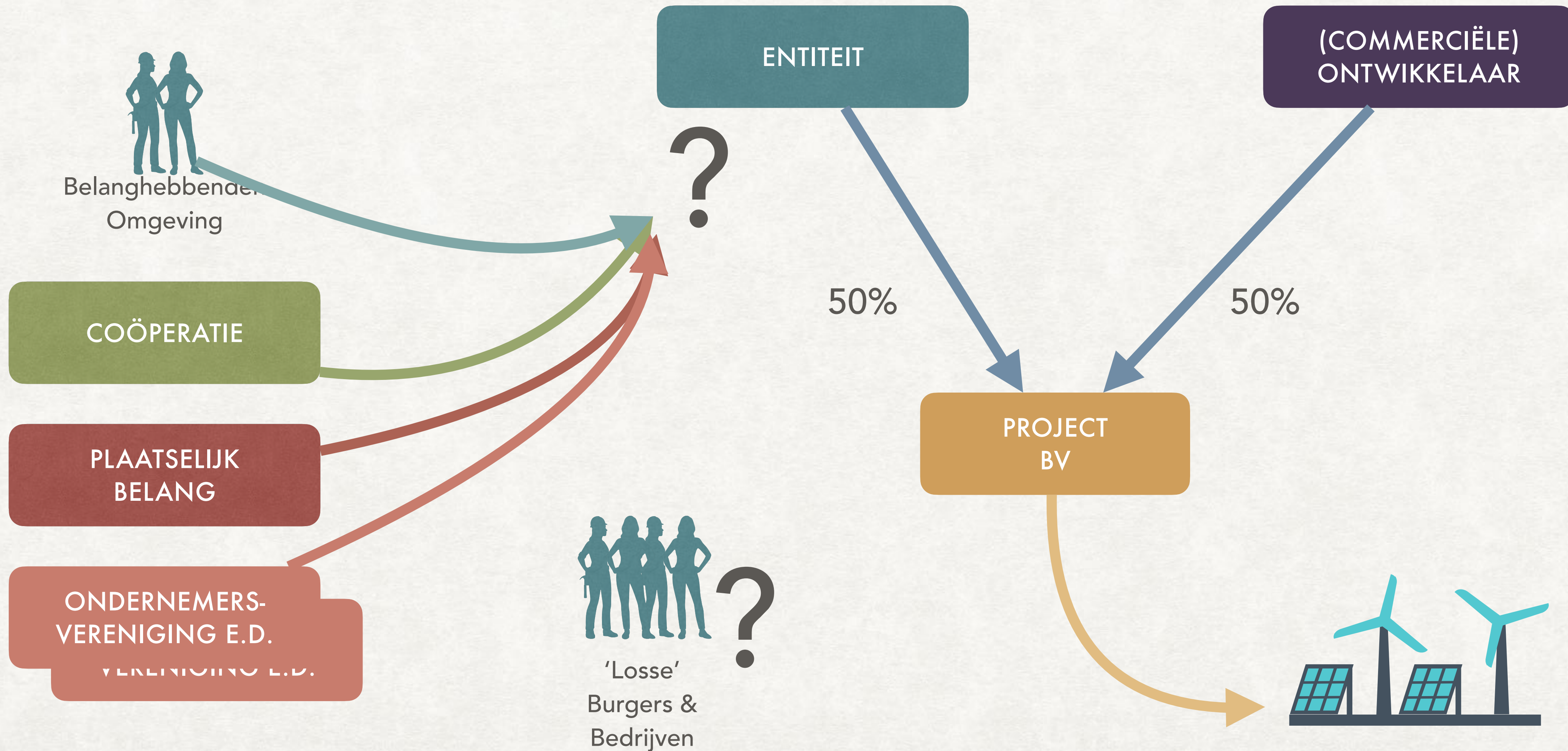
Over 50% lokaal eigendom is het volgende in het Klimaatakkoord opgenomen:

- “Om de projecten voor de bouw en exploitatie van hernieuwbaar op land in de energietransitie te laten slagen, gaan in gebieden met mogelijkheden en ambities voor hernieuwbare opwekking, de **omgeving en marktpartijen** **gelijkwaardig samenwerken** in de ontwikkeling, bouw en exploitatie. Dit vertaalt zich in een **evenwichtige eigendomsverdeling** in een gebied waarbij gestreefd wordt naar **50% eigendom van de productie van de lokale omgeving (burgers en bedrijven)**).

Het streven voor de eigendomsverhouding is een **algemeen streven voor 2030**. Er is lokaal ruimte om hier vanwege lokale projectgerelateerde redenen van af te wijken. Hierbij wordt ook in acht genomen de bijzondere positie van de waterschappen die zowel lokale ontwikkelaar zijn als decentrale overheid met een verduurzamingsopgave van hun eigen bedrijfsprocessen”.

< 100% LOKAAL EIGENDOM VESTIGEN

NIEUWE VORMEN

PROVINCIAAL & GEMEENTELIJK BELEID

WAT MAG ER WEL?

Provincie Fryslân in Ferordening Romte:

- Zonneparken op agrarische grond mogen niet tenzij...(onder andere)
 - doorlopen Zonneladder
 - "voor de locatiekeuze en landschappelijke inpassing gebruik is gemaakt van de methodiek van de Sinnetafel"
 - "de omgeving wordt betrokken bij het planproces en ten minste 50% van het zonnepark is in eigendom van de lokale gemeenschap"

Gemeente Súdwest-Fryslân in coalitie-akkoord:

- "Energieopwekking door windparken en zonneparken op landbouwgrond steunen we niet."